Slovo veda sa skloňuje a používa v mnohých podobách, obmenách a významoch. Stalo sa nám až tak samozrejmé, že často krát si ani neuvedomujeme jeho skutočný význam a obsah. Čo sa za týmto slovom skrýva?

Pod vedou obyčajne rozumieme činnosť spojenú s pozorovaním obklopujúceho nás materiálneho sveta a zovšeobecnením týchto pozorovaní vo forme tvrdení alebo týmto slovom rozumieme priamo súbor (systém, súhrn) poznatkov a vedomostí o svete, ktorý nás obklopuje. Keď hovoríme o vede ako o súbore vedomostí, tak máme na mysli tvrdenia, ktoré sa dajú overiť alebo dokázať (pokusmi, experimentmi). Keď pritom máme na mysli obklopujúci nás svet, tak máme na mysli svet materiálny. Máme na mysli vzťahy medzi materiálnymi objektmi, procesy a deje, ktoré v látkových objektoch a aj medzi nimi prebiehajú, poprípade deje prebiehajúce v živých (biologických) systémoch.

Asi za najlepšie vysvetlenie, čo je veda, považujem nasledovné: Veda je hľadanie pravdy. Je to hľadanie pravdy o všetkom a celom nás obklopujúcom svete prostriedkami a metódami, ktoré zvykneme nazývať pokus, experiment, pozorovanie a pod.

Získané poznatky sa systematizujú a vytvára sa systém tvrdení. Tomuto ucelenému systému hovoríme teória, resp. vedecká teória. Pritom každá teória, ktorá si nárokuje na prívlastok vedecká, musí byť v určitej chvíli nejakým spôsobom testovaná, t. j. overovaná a porovnaná s pozorovaním alebo s experimentom a v tomto teste musí obstáť. Je samozrejmosťou vedy opakovane testovať a preverovať svoje teórie.

Na teórie, ktoré prežijú opakované testovanie, sa môžeme dívať ako na pravdivé výroky o okolitom svete. Ak sa však objavia fakty, ktoré príslušná teória nedokáže vysvetliť, musí sa teória podriadiť dôkazom; všetky vedecké názory sa musia nutne zmeniť v súlade s novo sa objavenými faktami. Keď sa objaví dôkaz (fakt), ktorý teórii protirečí, treba túto teóriu prehodnotiť alebo úplne opustiť.

Ako sme už spomenuli, predmetom skúmania vedy je konečný materiálny svet. Bytie, bytosti a objekty mimo materiálny (látkový) svet sú pre vedu a jej metódy neprístupné. Veda má svoje hranice, je ohraničená. Duchovný svet je pre vedu a jej metódy neprístupný, veda naň však môže poukazovať a to sa aj deje, ako napríklad v oblasti informatiky (informácia nemá pôvod v látke, je jej nadradená - transcendentná), v oblasti biochémie (pri objasňovaní pôvodu informácií v molekule DNA a zložitých mechanizmoch nachádzajúcich sa v bunke), ale aj v iných vedeckých disciplínach.

Ľudská skúsenosť a dnes už aj výsledky prírodných vied, hovoria o existencii duchovného sveta a poukazujú na jeho reálnosť. Poukazujú na to, že skutočne kompletný reálny svet je svet materiálny a svet duchovný. Keď je toto ľudská skúsenosť (skúsenosť ľudstva ako celku), potom jediný rozumný prístup k skúmaniu vesmíru a života a ich pôvodu sa javí prístup, ktorý rešpektuje existenciu materiálneho a aj duchovného bytia (materiálnej a duchovnej sféry) a informácie získané z oboch týchto svetov (im odpovedajúcimi spôsobmi), chápe ako doplňujúce a nie vylučujúce sa. Vylúčením duchovnej sféry sa svet stáva nereálny, nekompletný a nepochopiteľný.

Vzťah medzi vedou a vierou je pre mnohých ľudí aj v dnešnej dobe výzvou k skúmaniu podstaty ako vedy tak aj viery a je súčasne aj skúšobným kameňom pre ich vieru. Objasňovanie podstaty vedy a podstaty viery a ich vzájomného vzťahu je stále dôležité a aktuálne ako pre ľudí mimo cirkev, tak aj pre spasených ľudí v rámci cirkvi a v týchto otázkach učeníci Ježiša Krista a Jeho služobníci potrebujú mať jasno.

V pohľade na podstatu sveta skrze Písmo (najmä skrze prvých 11 kapitol knihy Genezis) môžeme pochopiť, že svet nepochádza sám zo seba. Podstata bytia (jestvovania, existencie) nie je určená samotným bytím a jeho okolnosťami, ale tým, čo je mimo bytia. Na tento moment poukazuje už aj súčasná veda - a to je stav súčasnej vedy. Táto podstata bytia existujúca mimo samotné bytie sa v niektorých vedeckých disciplínach alebo komunitách označuje rôzne, ako: Vonkajší činiteľ, Dizajner, Inteligencia, Inteligentný činiteľ, Inteligentný Dizajner, a pod. „Vonkajší činiteľ“, od ktorého pochádza celé bytie, ho nevyhnutne vedie, usmerňuje a riadi. Pre veriaceho je to Boh Abraháma, Izáka a Jakoba, je to Boh Biblie.

Ľudstvo má tú výsadu, že môže skúmať a poznávať dielo Stvoriteľa. A dielo Stvoriteľa je predmetom skúmania vedy: veda skúma stvorené veci, skúma a poznáva stvorený svet. Pretože svet je závislý od Stvoriteľa, od Boha, preto je pochopiteľný len v Bohu, t. j. svet je v sebe samom nepochopiteľný a ponechaný sám na seba by nemohol existovať.

Nový zákon nám veľmi jasne zjavuje, že vo všetkom, čo sa vzťahuje k stvoreniu, boli Božie plány uskutočňované skrze druhú osobu trojjediného Boha:

"Na počiatku bolo Slovo (to je Kristus) a to Slovo bolo u Boha a to Slovo bol Boh. Ten, to Slovo bolo na počiatku u Boha. Všetko povstalo skrze neho, a bez neho nepovstalo ani jedno z toho, čo povstalo. V ňom bol život...", Ján 1:1-4.

Teda všetko povstalo skrze Slovo, t. j. skrze Ježiša Krista.

"... lebo v ňom (v Kristu) je stvorené všetko, všetko, čo je v nebesiach i čo je na zemi, viditeľné i neviditeľné, buď tróny buď panstvá buď kniežatstvá buď vrchnosti, to všetko je stvorené skrze neho a cieľom neho ...", Kolosenským 1:16-17.

Teda opäť je v Písme napísané, že všetko je stvorené skrze Ježiša Krista. Všetko, čo je v nebesiach a všetko, čo je na zemi. Všetko, čo je viditeľné a aj čo je neviditeľné. A tiež

"... za týchto posledných dní nám (Boh) hovoril v Synovi, ktorého ustanovil za dediča všetkého, skrze ktorého učinil aj veky, ... On (Kristus) nesúc všetko slovom svojej moci", Židom 1:1-3,

"... skrze ktorého všetko, aj my skrze neho", 1. Korintským 8:6.

V biblických textoch čítame, že Boh stvoril všetko viditeľné aj neviditeľné, materiálne aj nemateriálne. Rozumieme, že Boh je všetkému stvorenému nadradený, je nad svetom, lebo ho stvoril. Rovnako čítame, že všetko stvorené je podriadené jeho vôli, jeho rozhodnutiam

"... pôsobí všetko podľa rady svojej vôle", Efezským 1:11,

"...podľa svojej vôli činí s vojskom nebies i s obyvateľmi zeme,...", Daniel 4:32.

V Písme čítame, že všetko spočíva v Kristovi a že On "nesie všetko slovom svojej moci". Tieto prehlásenia Písma sú v prítomnom čase. Tak ako všetko povstalo Slovom, tak aj teraz, tu a v prítomnom čase, je všetko udržiavané Božím slovom v súlade s Jeho vôľou a podľa Jeho vôle. Toto zase veľmi jednoznačne poukazuje na to, prečo veda môže existovať, prečo môžeme o vede hovoriť.

Ako sme už povedali, veda skúma okolitý svet, ktorý je stvorený a udržiavaný Božím slovom. O vede môžeme hovoriť z toho dôvodu, že v materiálnom svete nachádzame pravidelnosť, že nachádzame príčinu a dôsledok, že v materiálnom svete nachádzame to, čomu hovoríme "prírodné zákony". Pod prírodnými zákonmi rozumieme pravidlá, ktorými sa riadia vzťahy v materiálnom svete medzi materiálnymi objektmi a ktoré vyjadrujú príčinnú závislosť. Práve táto príčinná závislosť je vyjadrením Božej kontroly a riadenia udalostí v materiálnom svete, ktorej účelom je naplnenie Božích plánov s materiálnym svetom.

Veda nevie vysvetliť, prečo existujú tieto prírodné zákony. Berie ich jednoducho do úvahy: sú tu, nachádza ich v materiálnom svete, ale nevie vysvetliť a zdôvodniť, prečo prírodné zákony existujú. Keď sa však na materiálny svet a jeho existenciu dívame cez výpovede Písma, vidíme, že zákony, ktoré existujú v materiálnom svete a ktorými je vesmír vo fyzickom slova zmysle držaný pohromade, to je "Kristovo slovo Jeho moci". Prírodné zákony sú teda trvalým vyjadrením Božej vôle so svetom.

Veda sa zakladá na pravidelnosti a nemennosti prírodných zákonov. Táto ich nemennosť a trvanlivosť je pre vedu základným predpokladom a princípom. So všetkými odchýlkami od tejto

pravidelnosti si veda nevie poradiť. Takými zmenami a odchýlkami sú zázraky. Vieme na ne však odpovedať z pohľadu Písma. Tieto odchýlky od pravidelnosti a nemennosti prírodných zákonov (zázraky) sú vždy ohraničené, a to buď miestne alebo časovo, a vyjadrujú dočasné zmeny Kristovej (Božej) vôle pre danú chvíľu alebo danú udalosť. Všetko, čo je potrebné k uskutočneniu zázraku je to, že sa pre danú chvíľu zmenia Božie pokyny (inštrukcie). Ale to je úplne rovnakým vyjadrením Božej vôle ako Jeho pokyn (Jeho vôľa), ktorú vnímame, a ktorú veda popisuje pomocou prírodných zákonov.

V biblickom pohľade sú "prírodné úkazy" ako napríklad dážď alebo "nadprirodzené javy", ako padanie manny (Exodus 16 kapitola) všetko Božie skutky. Na pravidelné (pravidelne sa opakujúce) prírodné javy sa môžeme rovnako dívať ako na zázraky, keď si uvedomíme, že všetko je závislé na Bohu. Ide o poznávanie Božej stvoriteľskej činnosti a poznávanie vôle a zámerov Stvoriteľa - Boha Biblie.

Ach, Pane, Hospodine, hľa, ty si učinil nebesia i zem svojou veľkou mocou a svojím vystretým ramenom, tebe nie je nemožnou niktorá vec Jeremiáš 32:17